

ΚΛΑΣΙΚΗ ΗΛΕΚΤΡΟΔΥΝΑΜΙΚΗ-II (Κ. Ταμβάκης (2013))

ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΑΣΚΗΣΕΩΝ-1

Άσκηση 1 (Επανάληψη Ηλεκτροστατικής).

Θεωρείστε μια στατική κατανομή ηλεκτρικού φορτίου σχήματος σφαίρας ακτίνας R και πυκνότητας φορτίου

$$\rho(r) = \begin{cases} \rho_0 \left(1 - \frac{r}{R}\right) & 0 \leq r \leq R \\ 0 & r \geq R \end{cases}$$

όπου ρ_0 γνωστή σταθερά.

α) Εξετάστε την συμμετρία του συστήματος και συμπεράνετε την γενική μορφή του ηλεκτρικού πεδίου. Ποια τιμή περιμένετε να έχει το ηλεκτρικό πεδίο στο κέντρο της κατανομής;

β) Θεωρείστε την εξίσωση Poisson

$$\vec{\nabla} \cdot \vec{E} = \frac{\rho(r)}{\epsilon_0}.$$

Επιλέξτε κατάλληλο σύστημα συντεταγμένων και προσδιορίστε πλήρως το ηλεκτρικό πεδίο επιλύοντας την ανωτέρω διαφορική εξίσωση. Η τιμή του πεδίου που βρήκατε στο κέντρο της κατανομής συμπίπτει με αυτήν που περιμένατε;

γ) Υπολογίστε τον *στροβιλισμό* του πεδίου που βρήκατε.

δ) Υπολογίστε την συνάρτηση δυναμικού $V(\vec{r})$ στο κέντρο της σφαιρικής κατανομής, επιλέγοντας μηδενική τιμή δυναμικού στο άπειρο ($V(\infty) = 0$).

ε) Η ηλεκτροστατική ενέργεια του συστήματος δίνεται από δύο ισοδύναμους εναλλακτικούς τύπους

$$U_E = \begin{cases} \frac{\epsilon_0}{2} \int d^3r E^2 \\ \frac{1}{2} \int d^3r \rho V \end{cases}$$

Υπολογίστε την ενέργεια και με τους δύο τύπους και επαληθεύστε ότι δίνουν το ίδιο αποτέλεσμα.

Άσκηση 2. (Επανάληψη Μαγνητοστατικής)

Θεωρείστε μια κατανομή ηλεκτρικού ρεύματος κυλινδρικού σχήματος απείρου μήκους και κυκλικής διατομής ακτίνας R . Η πυκνότητα ρεύματος της κατανομής είναι

$$\vec{J} = \begin{cases} \hat{z} J_0 \left(1 - \frac{\rho}{R}\right) & 0 \leq \rho \leq R \\ 0 & \rho \geq R \end{cases}$$

όπου $\rho = (x^2 + y^2)^{1/2}$ και J_0 γνωστή σταθερά.

α) Είναι το ρεύμα αυτό στάσιμο;

β) Εξετάστε την συμμετρία του συστήματος και συμπεράνετε την γενική μορφή του μαγνητικού πεδίου¹.

γ) Θεωρήστε την εξίσωση του Ampere

$$\vec{\nabla} \times \vec{B} = \mu_0 \vec{J}.$$

Επιλέξτε κατάλληλο σύστημα συντεταγμένων και προσδιορίστε πλήρως το μαγνητικό πεδίο επιλύοντας την ανωτέρω διαφορική εξίσωση.

Άσκηση 3. (Ηλεκτρομαγνητική Επαγωγή)

Θεωρείστε το σύστημα της προηγούμενης άσκησης τροποποιώντας την πυκνότητα ρεύματος ώστε να εξαρτάται από τον χρόνο, δηλαδή,

$$\vec{J}(t) = \begin{cases} \hat{z} J_0(t) \left(1 - \frac{\rho}{R}\right) & 0 \leq \rho \leq R \\ 0 & \rho \geq R \end{cases}$$

όπου $J_0(t)$ γνωστή συνάρτηση του χρόνου.

α) Εξακολουθεί αυτό ρεύμα να είναι στάσιμο;

β) Υποθέστε ότι εξακολουθεί να ισχύει ο Νόμος Ampere (ημιστατική προσέγγιση) και γράψτε το σχετικό μαγνητικό πεδίο.

γ) Υπολογίστε το δημιουργούμενο ηλεκτρικό πεδίο επιλύοντας την εξίσωση Maxwell-Faraday

$$\vec{\nabla} \times \vec{E} = -\frac{\partial \vec{B}}{\partial t}.$$

δ) Από την εξίσωση Poisson υπολογίστε την πυκνότητα ηλεκτρικού φορτίου του συστήματος

$$\rho = \epsilon_0 \vec{\nabla} \cdot \vec{E}.$$

---

¹Υπόδειξη: Χρησιμοποιήστε το γεγονός ότι η απόκλιση του μαγνητικού πεδίου μηδενίζεται.